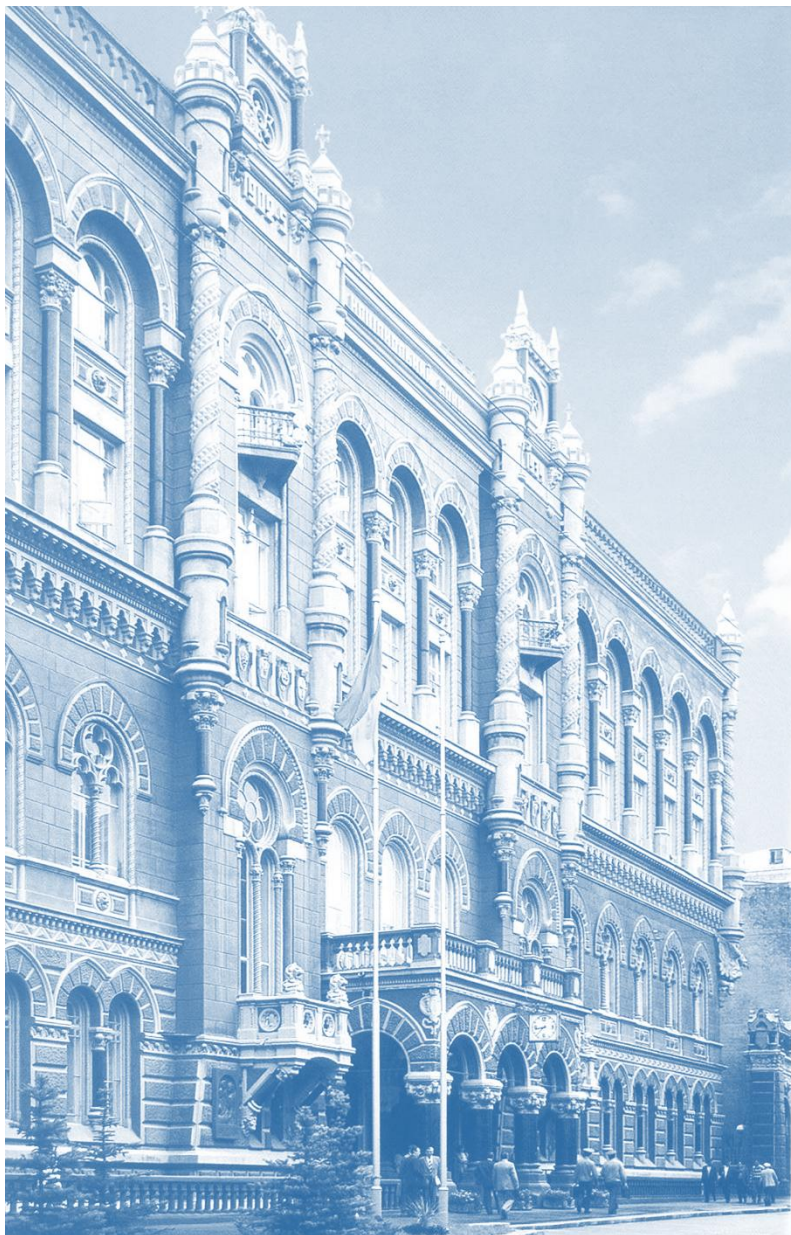

Аналітичний звіт “Опитування про умови кредитування”

III квартал 2016

(липень 2016 року)

Опитування про умови кредитування

III квартал 2016 року. Випуск № 7 (19)

Опитування про умови кредитування в Україні – це аналітичний звіт за результатами анкетування банків, яке щокварталу проводить Національний банк України. Опитування здійснюється з метою поглиблення розуміння стану і тенденцій розвитку кредитного ринку Національним банком України та учасниками банківського сектору. Звіт за результатами опитування банків містить узагальнені оцінки і прогнози змін стандартів та умов кредитування корпоративного сектору та домогосподарств, змін кредитного попиту тощо.

У звіті подано оцінку стану кредитного ринку в II кварталі 2016 року та очікувань на III квартал 2016 року. Опитування проводилося серед кредитних менеджерів 66 банків. Відповіді надали 66 банків (100% респондентів), їхня частка в загальному обсязі активів банківської системи становить 96%. Результати опитування є відображенням думки респондентів і не є оцінками та прогнозами Національного банку України.

Із цим аналітичним звітом, даними анкет та додатковою інформацією про опитування можна ознайомитися на сторінках Офіційного інтернет-представництва Національного банку України http://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=20231434.

Наступне опитування про умови кредитування в 2016 році, що стосується очікувань на IV квартал 2016 року, буде опубліковано в жовтні 2016 року.

У звіті подано результати опитування про умови кредитування в II кварталі 2016 року та очікувані зміни в III кварталі 2016 року. Відповіді респондентів подано на консолідованій основі як баланс відповідей. Баланс відповідей можна інтерпретувати як різницю між зваженою часткою респондентів, що звітують про “збільшення” певного показника, та зваженою часткою респондентів, що звітують про “зменшення” цього показника. Баланс відповідей може набувати значень у діапазоні $\pm 100\%$. Позитивний баланс свідчить про те, що респонденти в цілому оцінюють/очікують зміну показника до збільшення/посилення порівняно з попереднім кварталом/у наступному кварталі. Детальні пояснення методології наведено в додатку до цього звіту.

Опитування про умови кредитування

III квартал 2016 року. Випуск № 7 (19)

КЛЮЧОВІ ПОКАЗНИКИ НА НАСТУПНІ 12 МІСЯЦІВ

- Банки очікують зменшення обсягів корпоративних кредитів (баланс відповідей -4%) та збільшення кредитування домогосподарств (баланс відповідей 6%) у наступні 12 місяців.
- Зберігаються очікування поліпшення якості кредитного портфеля, насамперед у корпоративному сегменті, де настрої оптимістичні чотири квартали поспіль. Як і раніше, більшість банків очікують зростання обсягів депозитів, особливо в корпоративному секторі (68% респондентів, баланс відповідей 40%).

УМОВИ КРЕДИТУВАННЯ

- Банки зазначили, що в II кварталі стандарти кредитування корпоративного сектору стали жорсткішими порівняно з I кварталом 2016 року, найбільшою мірою – за кредитами великим підприємствам та валютними кредитами. Умови надання кредитів МСП та гривневих кредитів продовжували пом'якшуватися.
- Ризик застави та курсові очікування були ключовими факторами, що спричинили посилення жорсткості стандартів кредитування корпоративного сектору. Респонденти зазначили позитивний вплив на стандарти кредитування стану ліквідності банків та рівня конкуренції з іншими кредитними установами.
- Стандарти споживчого кредитування продовжували пом'якшуватися через очікування загальної економічної активності (при тому, що аналогічні очікування призвели до посилення жорсткості стандартів у корпоративному сегменті), зростання конкуренції та послаблення інфляційного тиску. Стандарти іпотечного кредитування не змінилися.
- Незважаючи на помірне посилення жорсткості стандартів кредитування корпоративного сектору в II кварталі, банки очікують на пом'якшення в III кварталі, крім умов кредитування в іноземній валюті. Очікується, що продовжиться пом'якшення стандартів споживчого кредитування, стандарти за іпотечними кредитами, за прогнозами банків, не зміняться.
- У II кварталі респонденти зазначили зменшення рівня схвалення заявок корпоративного сектору за кредитами великим підприємствам та МСП, короткостроковими кредитами, кредитами в іноземній валюті. Третій квартал поспіль банки фіксують зниження процентних ставок, але кажуть про посилення жорсткості за всіма неціновими умовами кредитування корпоративного сектору.

ПОПИТ

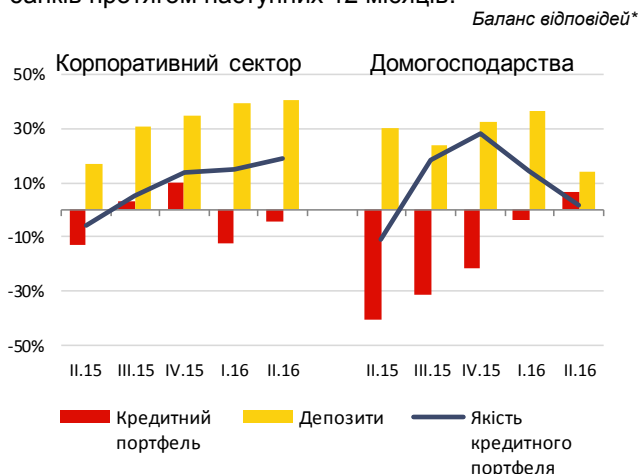
- У II кварталі попит корпоративного сектору на кредити збільшився: частка відповідей опитаних банків, що свідчили про зростання попиту, зросла з 45% до 53% (баланс відповідей 11%). Основні причини залишилися незмінними – зниження процентних ставок, потреби позичальників у обіговому капіталі та необхідність реструктуризації заборгованості. Як і в попередньому періоді, найсуттєвіше зростає попит на кредити МСП та гривневі кредити.
- Попит домогосподарств у II кварталі збільшився і на споживчі, і на іпотечні кредити – завдяки зниженню процентних ставок та збільшенню витрат на товари довготермінового користування.
- У III кварталі 2016 року банки очікують збільшення попиту на кредити з боку як корпорацій, так і домогосподарств; найсуттєвіше зростання очікується в сегменті короткострокових кредитів, корпоративних кредитів у гривні, споживчих кредитів.

РИЗИКИ

- У II кварталі кредитний ризик збільшувався (баланс відповідей 20%). Ризики ліквідності та процентний зменшувалися, також знизився валютний ризик. У наступному кварталі банки прогнозують збільшення валютного, кредитного та операційного ризиків (баланси відповідей 20%, 19% та 17% відповідно).

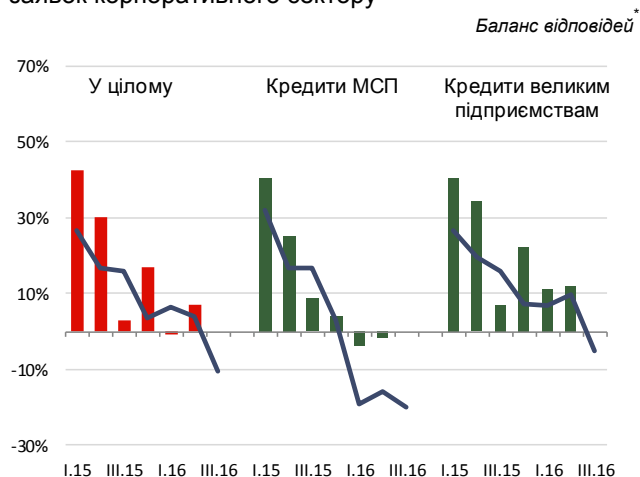
I. Очікування на наступні 12 місяців: ключові показники

Графік 1. Очікування зміни ключових показників банків протягом наступних 12 місяців.

*Позитивний баланс відповідей свідчить про очікування зростання відповідного показника.

Графік 2. Зміна стандартів схвалення кредитних заявок корпоративного сектору¹

¹Тут і далі стовпчики відображають баланс відповідей за квартал. Темна лінія – баланс відповідей щодо очікувань на наступний квартал.
*Позитивний баланс відповідей свідчить про посилення жорсткості стандартів схвалення кредитних заявок

Графік 3. Зміна стандартів схвалення кредитних заявок корпоративного сектору

Другий квартал поспіль банки в цілому очікують зменшення обсягів корпоративних кредитів. У II кварталі 62% опитаних банків очікували зростання корпоративного портфеля, але через негативні очікування окремих великих банків баланс відповідей від'ємний (-4%). Протягом наступних 12 місяців респонденти очікують зростання кредитного портфеля домогосподарств та поліпшення якості кредитного портфеля корпоративних клієнтів (19%). Очікування приросту депозитів корпорацій позитивні та зростають 5 кварталів поспіль, але респонденти стали менш оптимістичними з приводу приросту депозитів домогосподарств, баланс відповідей 14% проти 37% у минулому кварталі (графік 1).

II. Кредитування корпоративного сектору

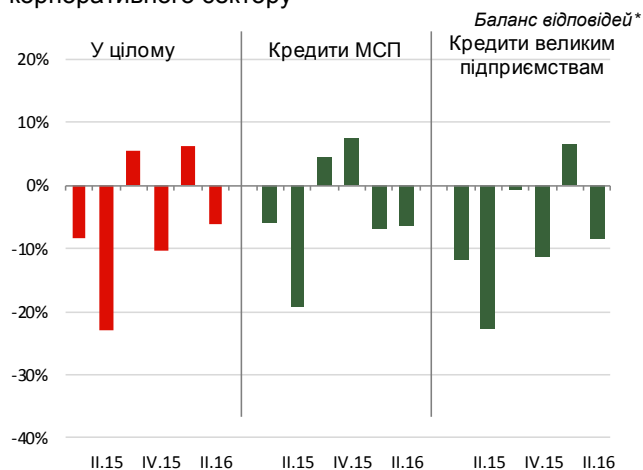
Стандарти кредитування корпоративного сектору у II кварталі в цілому стали більш жорсткими (графік 2). Це стосується стандартів для короткострокових кредитів, кредитів великим підприємствам, а також валютних. Умови надання кредитів МСП та гривневих кредитів продовжували пом'якшуватися, але незначно.

Попри помірне посилення жорсткості стандартів кредитування в II кварталі, банки очікують на значне пом'якшення в наступному кварталі стандартів для кредитів МСП, короткострокових кредитів та гривневих кредитів.

На посилення жорсткості кредитних стандартів у II кварталі найбільше вплинули ризик застави та курсові очікування, хоча вплив останнього фактора значно зменшився порівняно з I кварталом (баланс відповідей 11% проти 26%). Ліквідність та конкуренція були факторами, що позитивно вплинули на доступність кредитування (детальні результати впливу окремих факторів наведено в розділі III додатка до звіту).

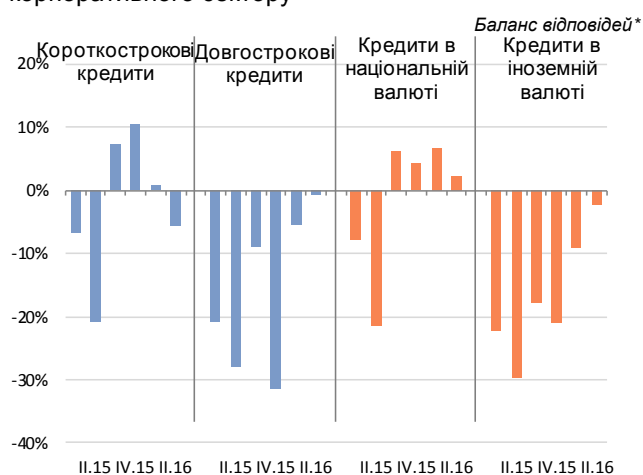
У II кварталі 2016 року рівень схвалення заявок на кредити корпоративного сектору в цілому зменшився за всіма видами кредитів, окрім гривневих (графіки 4, 5).

Графік 4. Зміна рівня схвалення кредитних заявок корпоративного сектору

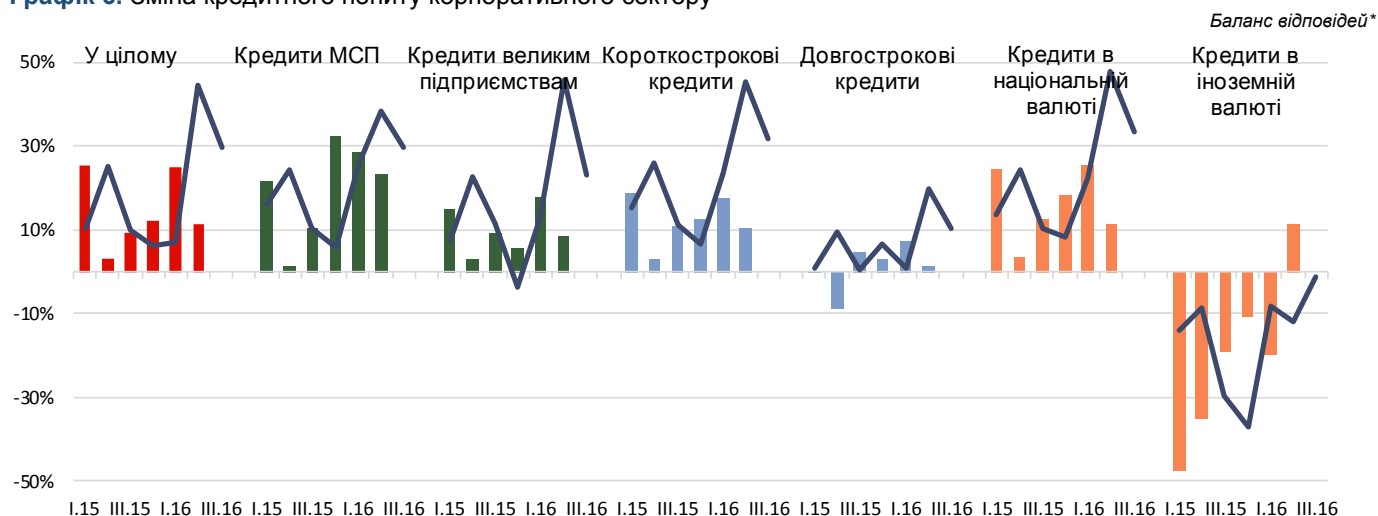
*Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення рівня схвалення кредитних заявок.

Графік 5. Зміна рівня схвалення кредитних заявок корпоративного сектору

*Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення рівня схвалення кредитних заявок.

Графік 6. Зміна кредитного попиту корпоративного сектору

*Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення попиту. Темна лінія – баланс відповідей щодо очікувань на наступний квартал.

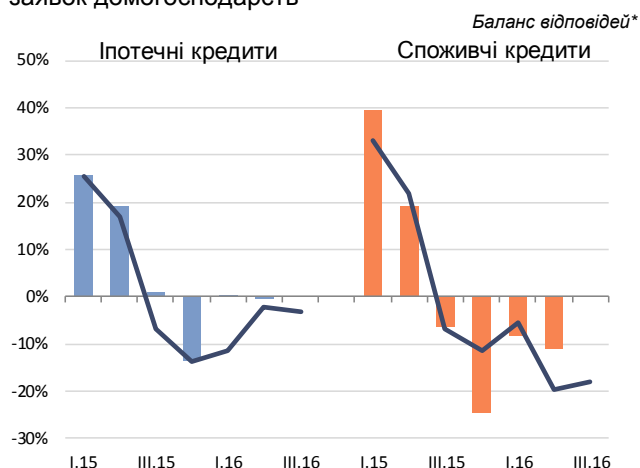
Банки зазначили посилення жорсткості всіх нецінових умов кредитування корпоративного сектору, особливо за заставними вимогами та обмеженнями кредитних угод. Третій квартал поспіль банки фіксують зниження процентних ставок (розділ III додатка до звіту).

Про збільшення попиту на кредити в II кварталі звітували 53% банків-респондентів проти 45% у I кварталі. Найбільший приріст попиту – на кредити МСП та гривневі кредити (графік 6). Збільшення попиту на валютні кредити відбулося вперше з IV кварталу 2013 року. Ключовими факторами, що позитивно вплинули на попит, були зниження процентних ставок, потреби підприємств в обіговому капіталі та необхідність реструктуризації заборгованості (розділ III додатка до звіту).

Оптимістичні прогнози збільшення попиту на кредити в минулому кварталі змінилися на помірні очікування зростання в III кварталі на всі типи кредитів корпоративному сектору – довго- та короткострокові, великим підприємствам та МСБ, гривневі. Банки все ще очікують помірною зниження попиту на валютні кредити, утім, очікування менш песимістичні, ніж у попередні періоди.

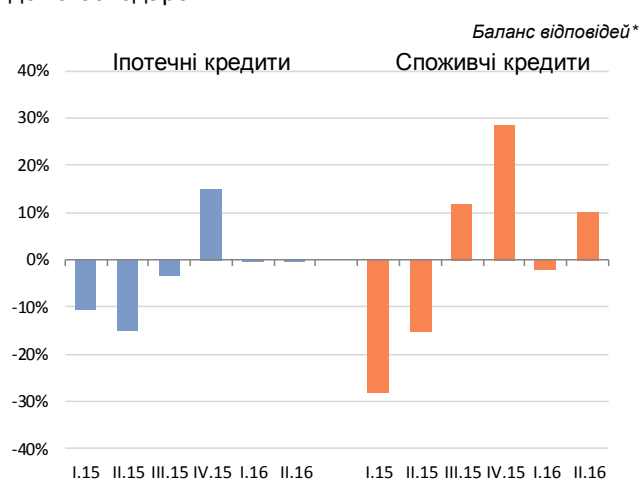
III. Кредитування домогосподарств

Графік 7. Зміна стандартів схвалення кредитних заявок домогосподарств

*Позитивний баланс відповідей свідчить про посилення жорсткості стандартів схвалення кредитних заявок.

Графік 8. Зміна рівня схвалення кредитних заявок домогосподарств

*Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення рівня схвалення кредитних заявок.

Графік 9. Зміна кредитного попиту домогосподарств

*Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення кредитного попиту.

У II кварталі продовжилося пом'якшення стандартів споживчого кредитування домогосподарств: про це зазначили 22% банків-респондентів, 68% звітували про те, стандарти не змінилися, баланс відповідей становив -11%. На відміну від споживчого кредитування, стандарти іпотечного кредитування фактично не змінилися (баланс відповідей -1%). У III кварталі банки прогнозують збереження тенденцій (графік 7).

Стандарти споживчого кредитування пом'якшилися переважно через очікування економічної активності, зростання конкуренції та підвищення платоспроможності споживачів. Майже 100% респондентів відзначили, що не було змін у впливі факторів, що пов'язано зі стагнацією іпотечного сегмента (розділ IV додатка до звіту).

У II кварталі 22% банків-респондентів зазначили незначне зростання рівня схвалення заявок на споживчі кредити, на відміну від іпотечного кредитування, де два квартали поспіль не відбулося жодних змін (графік 8). У сегменті іпотечних кредитів значно пом'якшилися цінові умови надання позик, у споживчому кредитуванні найсуттєвіше пом'якшилися нецінові умови – строки надання та розмір кредитів.

За оцінками банків попит домогосподарств на кредити збільшився, баланс відповідей становив 14% для іпотечного кредитування та 26% для споживчого. Приріст попиту на іпотеку в II кварталі значною мірою був спричинений зниженням процентних ставок. Збільшення попиту на споживче кредитування переважно було зумовлено зміною відсоткових ставок та зростанням витрат на товари довготермінового користування (графік 9 та розділ IV додатка до звіту).

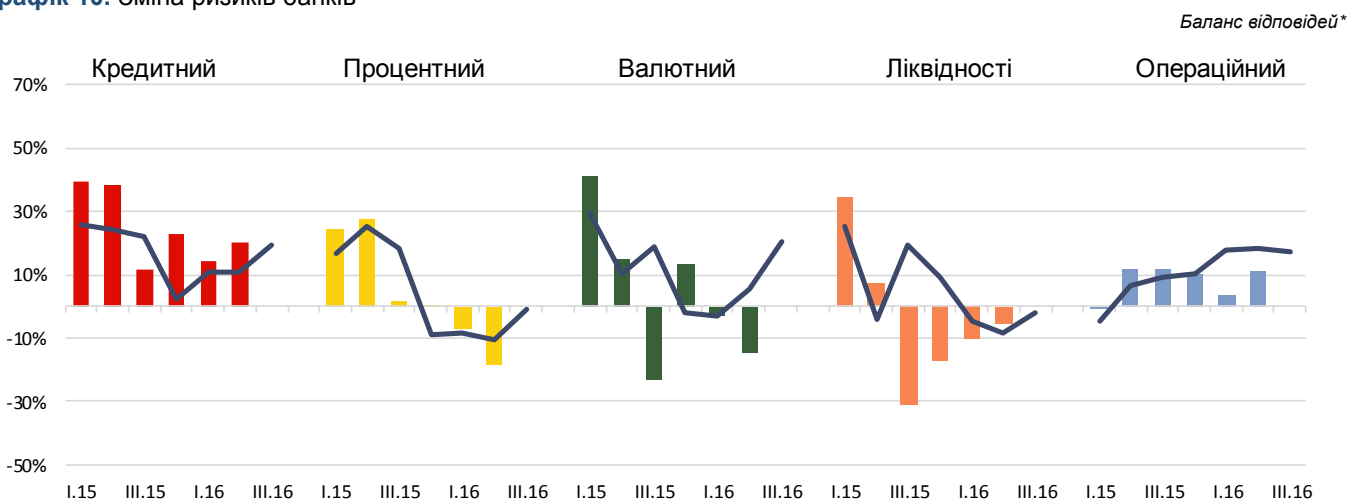
Банки очікують, що в III кварталі збільшиться попит на споживчі кредити (54% банків, баланс відповідей 31%) та очікують поступового відновлення попиту на іпотечні кредити, проте меншою мірою, ніж на споживчі (33% банків, баланс відповідей 7%).

IV. Оцінка ризиків

За оцінками банків, у II кварталі кредитний ризик продовжував збільшуватися (27% опитаних банків, баланс відповідей 20%). Ризики ліквідності та процентний зменшувалися. Завдяки стабілізації курсу гривні зменшився валютний ризик, хоча в попередньому кварталі банки прогнозували його зростання. Операційний ризик, на думку респондентів, незначно підвищився.

У наступному кварталі очікується зростання валютного, кредитного та операційного ризиків (баланс відповідей 20%, 19%, 17% відповідно) (графік 10).

Графік 10. Зміна ризиків банків

*Позитивний баланс відповідей свідчить про збільшення ризиків.
Темна лінія – баланс відповідей щодо очікувань на наступний квартал

Результати опитування

Кожен банк-респондент в особі кредитного менеджера заповнював електронну анкету. Анкета містить три види запитань:

- відкриті запитання (без обмеження варіантами відповідей);
- запитання із запропонованими варіантами відповідей;
- запитання із запропонованими варіантами відповідей, де відповіді наведено за порядковою шкалою.

Для запитань, де відповіді наведено за порядковою шкалою (наприклад, від “суттєво збільшився” до “суттєво зменшився”), розраховується показник “баланс відповідей”.

Для цілей опитування використовуються такі визначення:

- кредитні стандарти – це внутрішні нормативи та критерії, якими керується банк у своїй кредитній політиці;
- кредитні умови – це строки та умови надання кредиту, узгоджені між банком та позичальником.

Запитання анкети стосуються змін за останні три місяці та очікуваних змін протягом наступних трьох місяців (тобто протягом наступного за звітним кварталом).

Для розрахунку агрегованого результату за всіма банками кожній відповіді надається оцінка залежно від відповіді респондента та його ваги в загальній вибірці. Оцінки розміщені на шкалі від -1 до 1 залежно від напрямку зміни показника. Відповіді, які свідчать, що показник змінився суттєво, отримують вдвічі вищу оцінку, ніж відповіді, що відображають несуттєву зміну. Відповідь “зріс суттєво” матиме оцінку 1, а відповідь “зріс несуттєво” – оцінку 0,5. Кожна оцінка зважується на частку відповідного респондента в загальній вибірці залежно від його частки в активах або кредитному портфелі корпоративного сектору/домогосподарств цієї вибірки. Сумарна оцінка за всіма банками становить баланс відповідей, який можна інтерпретувати як різницю між зваженою часткою респондентів, що звітують про “збільшення” певного показника, та зваженою часткою респондентів, що звітують про “зменшення” цього показника. Баланс відповідей може набувати значень в діапазоні $\pm 100\%$. Позитивний баланс відповідей свідчить про те, що респонденти в цілому оцінюють/очікують зміну показника (стандартів схвалення кредитних заявок/рівня схвалення кредитних заявок/попиту на кредитні продукти/ризиків тощо) у бік збільшення/посилення порівняно з попереднім кварталом/у наступному кварталі. Детальнішу інформацію щодо інтерпретації балансу відповідей до кожного запитання наведено в примітках до відповідних графіків.

З результатами анкетування у форматі Excel можна ознайомитися на сторінках Офіційного інтернет-представництва Національного банку України. http://bank.gov.ua/control/uk/publish/category?cat_id=20231434

Баланс відповідей

	2013		2014			2015			2016		
	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.
I. Очікування на наступні 12 місяців: ключові показники											
Як, на Вашу думку, зміняться нижчезазначені показники корпоративного сектору у Вашому банку протягом наступних 12 місяців?											
Кредитний портфель	—	—	—	—	—	-18.0	-12.9	3.2	9.7	-12.2	-4.2
Депозити	—	—	—	—	—	7.0	17.2	30.4	34.9	39.3	40.2
Якість кредитного портфеля	—	—	—	—	—	-9.2	-5.6	5.2	13.9	15.1	19.1
Як, на Вашу думку, зміняться нижчезазначені показники домогосподарств у Вашому банку протягом наступних 12 місяців?											
Кредитний портфель	—	—	—	—	—	-44.2	-40.3	-31.6	-21.5	-3.6	6.4
Депозити	—	—	—	—	—	11.1	29.9	23.8	32.4	36.6	13.9
Якість кредитного портфеля	—	—	—	—	—	-28.3	-11.0	18.1	28.4	14.4	1.8
II. Оцінки ризиків											
Як змінилися ризики для Вашого банку протягом кварталу, що закінчився?											
Кредитний ризик	-3.1	37.6	37.9	37.6	37.0	39.5	38.5	11.4	23.0	14.5	20.0
Процентний ризик	11.1	38.3	19.4	37.0	25.0	24.3	27.9	1.5	0.1	-7.1	-18.1
Валютний ризик	14.1	64.3	44.4	60.5	46.0	41.2	15.0	-23.3	13.3	-2.8	-14.7
Ризик ліквідності	16.1	38.1	31.6	2.6	19.5	34.7	7.6	-30.9	-17.3	-10.4	-5.7
Операційний ризик	-1.1	-2.3	20.1	21.7	2.3	-0.1	11.6	11.6	10.1	3.9	10.9
Як, за Вашими очікуваннями, зміняться ризики для Вашого банку протягом наступного кварталу?											
Кредитний ризик	2.5	19.6	22.8	27.9	25.9	24.4	22.3	2.2	10.9	10.9	19.4
Процентний ризик	-5.0	15.6	13.5	8.0	16.9	25.1	18.5	-8.9	-8.4	-10.4	-1.0
Валютний ризик	5.7	42.3	-15.1	29.5	29.7	10.5	18.9	-2.0	-3.2	5.3	20.3
Ризик ліквідності	-3.6	13.4	-6.1	27.1	25.1	-3.9	19.4	9.0	-4.9	-8.4	-1.9

Баланс відповідей

	Баланс відповідей										
	2013		2014			2015			2016		
	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.
Операційний ризик	-6.0	-6.8	-7.4	0.3	-4.5	6.6	9.2	10.3	18.0	18.1	17.0
III. Кредитування корпоративного сектору											
Як змінилися стандарти схвалення заявок на кредити корпоративному сектору протягом кварталу, що закінчився?											
У цілому	11.3	50.0	56.0	47.1	47.3	42.7	30.2	3.1	16.9	-0.9	7.1
Кредити малим та середнім підприємствам	0.8	48.2	55.5	45.5	46.4	40.6	25.2	8.5	4.2	-3.9	-1.8
Кредити великим підприємствам	13.2	39.2	30.2	38.5	35.6	40.4	34.3	7.3	22.2	11.0	12.2
Короткострокові кредити	4.6	45.3	33.5	41.6	43.3	37.4	26.4	1.3	15.5	-3.6	5.8
Довгострокові кредити	18.1	51.8	41.2	42.7	38.9	50.8	37.2	19.7	30.1	16.5	4.1
Кредити в національній валюті	5.4	43.7	37.9	41.7	44.0	38.4	27.2	2.2	3.8	-9.0	-2.9
Кредити в іноземній валюті	17.0	52.8	47.0	51.7	52.0	56.8	44.3	21.9	22.5	39.6	8.1
Як нижчезазначені фактори вплинули на зміну стандартів схвалення заявок на кредити корпоративному сектору протягом кварталу, що закінчився?											
Капіталізація банку	2.4	33.0	28.8	33.1	22.8	26.9	13.5	6.1	13.2	6.5	6.4
Ліквідна позиція банку	10.3	36.2	23.3	23.6	23.7	22.8	23.8	6.5	7.2	-7.1	-0.9
Конкуренція з іншими банками	-6.5	1.5	-0.2	-10.5	-5.9	14.6	0.0	-5.5	-0.5	-10.9	-1.0
Конкуренція з небанківськими установами	0.0	8.6	0.7	3.2	3.8	3.6	0.2	0.9	2.1	-1.1	3.2
Очікування стосовно загальної економічної активності	22.9	62.1	59.3	53.6	49.4	48.9	45.1	33.1	35.5	3.8	9.9
Інфляційні очікування	12.9	52.2	41.0	47.6	38.1	34.9	36.2	35.3	48.6	20.8	7.9
Курсові очікування	22.1	65.8	62.6	64.8	53.1	45.9	46.6	38.7	41.7	26.9	11.1
Очікування щодо розвитку галузі або окремого підприємства	12.9	42.0	31.4	42.0	34.1	29.3	37.2	32.9	27.4	-7.6	7.7
Ризик застави	14.3	34.6	24.2	36.5	29.2	26.5	34.1	33.3	23.2	14.3	13.5
Як, на Вашу думку, зміняться стандарти схвалення заявок на кредити корпоративному сектору протягом наступного кварталу?											
У цілому	3.5	35.6	26.5	26.5	26.8	16.8	15.9	3.4	6.6	4.1	-10.4
Кредити малим та середнім підприємствам	-0.2	33.9	25.4	25.8	32.0	16.6	16.7	3.3	-19.3	-15.7	-19.8
Кредити великим підприємствам	4.4	37.4	26.3	30.5	26.5	19.8	15.8	7.3	6.7	9.9	-5.1
Короткострокові кредити	2.2	31.0	24.5	19.6	25.4	16.4	13.2	1.0	-7.6	-10.3	-22.0
Довгострокові кредити	12.0	46.2	34.7	31.0	38.2	27.0	21.1	13.6	20.0	13.6	-1.6
Кредити в національній валюті	1.3	30.6	22.6	20.7	24.3	15.2	13.1	1.8	-0.7	-6.2	-11.8
Кредити в іноземній валюті	8.7	53.9	28.3	31.8	44.0	30.2	20.1	20.6	23.6	12.1	2.3
Як змінився рівень схвалення заявок на кредити корпоративному сектору у кварталі, що закінчився?											
У цілому	-6.2	-33.5	-20.7	-29.5	-18.2	-8.4	-22.8	5.5	-10.3	6.3	-6.3
Кредити малим та середнім підприємствам	-0.3	-31.5	-16.3	-20.9	-12.9	-5.8	-19.2	4.6	7.5	-6.8	-6.4
Кредити великим підприємствам	-2.9	-31.2	-20.0	-27.9	-18.3	-11.7	-22.6	-0.6	-11.3	6.6	-8.4
Короткострокові кредити	-1.2	-22.0	-14.8	-21.3	-12.8	-6.7	-20.6	7.1	10.5	0.7	-5.6
Довгострокові кредити	-7.7	-46.2	-32.7	-31.3	-27.4	-20.8	-28.0	-8.9	-31.4	-5.5	-0.7
Кредити в національній валюті	-0.9	-23.4	-11.8	-16.9	-13.0	-8.0	-21.4	6.1	4.3	6.6	2.3
Кредити в іноземній валюті	-11.3	-48.9	-25.9	-42.9	-26.1	-22.1	-29.6	-17.8	-20.9	-9.2	-2.2
Як змінилися цінові та нецінові умови схвалення заявок на кредити корпоративному сектору протягом кварталу, що закінчився?											
<i>Процентні ставки (підвищення – більш жорсткі умови, зниження – послаблення умов)</i>											
У цілому	26.7	39.4	29.2	31.7	30.6	58.7	43.3	10.5	-19.8	-25.7	-22.3
Малі та середні підприємства	18.9	41.2	30.9	30.9	30.2	60.1	39.4	10.0	-20.7	-19.1	-25.5
Великі підприємства	25.4	39.1	28.5	30.9	30.8	59.8	42.8	11.1	-13.6	-30.9	-15.3
<i>Зміни непроцентних платежів</i>											
У цілому	3.6	15.6	12.0	9.1	16.8	11.6	6.7	1.5	2.0	4.6	2.9
Малі та середні підприємства	3.6	15.8	11.6	7.3	16.0	11.0	5.4	1.5	-3.9	3.7	3.2
Великі підприємства	3.6	14.2	11.6	9.2	15.4	13.0	7.7	1.5	1.4	4.8	3.2
<i>Розмір кредиту або кредитної лінії</i>											

	Баланс відповідей										
	2013		2014			2015			2016		
	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.
У цілому	6.5	32.8	29.7	44.0	39.7	45.6	27.8	16.4	13.8	3.1	1.1
Малі та середні підприємства	1.5	30.4	24.6	34.6	36.7	33.2	24.3	4.0	8.3	5.3	-1.8
Великі підприємства	6.4	23.9	29.7	43.9	38.6	48.2	27.8	17.5	14.0	3.5	1.6
<i>Заставні вимоги</i>											
У цілому	9.2	30.1	32.8	32.3	30.0	35.1	29.5	27.1	17.9	8.3	8.5
Малі та середні підприємства	12.2	30.0	32.1	26.2	27.9	36.1	25.6	26.5	17.0	18.9	9.9
Великі підприємства	9.3	30.0	32.9	32.2	28.6	37.5	29.5	16.2	18.2	8.2	8.3
<i>Обмеження, які накладаються кредитною угодою на позичальника</i>											
У цілому	15.0	27.4	30.6	25.3	29.6	18.2	26.6	13.1	15.7	15.3	9.4
Малі та середні підприємства	15.0	25.8	30.8	20.8	25.8	18.2	21.8	11.6	14.4	14.8	8.9
Великі підприємства	15.8	27.4	30.8	27.1	26.8	22.1	26.4	13.1	15.8	15.3	9.5
<i>Строк кредиту</i>											
У цілому	6.8	27.8	21.1	29.0	26.1	25.2	15.7	10.1	7.7	8.7	7.2
Малі та середні підприємства	7.9	23.9	16.0	22.4	21.6	24.1	13.8	10.1	7.8	8.9	3.5
Великі підприємства	7.0	24.0	22.1	28.9	23.9	28.7	16.4	12.6	8.1	8.8	7.4
Як змінився попит корпоративного сектору на кредити протягом кварталу, що закінчився, без урахування сезонних змін?											
У цілому	7.6	15.7	12.7	21.3	19.7	25.5	3.1	9.4	12.3	25.0	11.3
Кредити малим та середнім підприємствам	11.6	15.1	10.4	18.8	23.5	21.5	1.6	10.7	32.4	28.7	23.3
Кредити великим підприємствам	15.4	11.7	14.7	14.8	19.2	14.9	2.9	9.3	5.7	18.1	8.6
Короткострокові кредити	14.7	20.4	18.9	28.0	26.3	18.8	3.3	11.1	12.7	17.7	10.4
Довгострокові кредити	-14.4	-4.2	9.3	-3.9	10.5	0.2	-8.6	4.7	3.2	7.2	1.5
Кредити в національній валюті	3.1	22.7	18.0	23.6	25.9	24.4	3.7	12.5	18.4	25.5	11.3
Кредити в іноземній валюті	11.3	-13.0	-15.2	-31.9	-36.3	-47.5	-35.4	-19.0	-10.7	-19.9	11.5
Як нижчезазначені фактори вплинули на зміну попиту корпоративного сектору на кредити у кварталі, що закінчився?											
<i>Зміна процентних ставок</i>	-16.1	-23.7	-20.4	-10.4	-11.9	-26.0	-32.4	-18.0	2.1	15.2	25.7
<i>Потреба в капітальних інвестиціях</i>	2.3	-29.6	-24.6	-18.7	-11.4	-11.1	-0.6	4.9	2.8	14.0	8.3
<i>Потреби в обіговому капіталі</i>	5.2	-3.2	0.1	13.8	14.5	28.7	36.2	32.1	22.1	36.7	22.5
<i>Реструктуризація боргу</i>	4.2	10.9	19.0	24.4	15.7	31.4	22.8	19.1	28.2	24.9	12.9
<i>Внутрішнє фінансування</i>	-0.3	-16.5	1.5	2.6	-8.8	4.4	8.1	9.6	4.1	2.3	4.1
<i>Кредити від інших банків</i>	-3.6	-8.7	3.9	5.7	-2.8	6.8	9.5	4.6	8.5	-6.0	-8.9
<i>Продаж активів</i>	-2.3	-9.3	-11.3	-15.0	-13.1	2.0	-1.8	3.2	1.3	2.1	1.9
Як, на Вашу думку, зміниться попит корпоративного сектору на кредити в наступному кварталі, без урахування сезонних змін?											
У цілому	24.7	11.8	16.3	8.2	10.3	25.3	9.9	6.0	7.1	44.4	29.9
Кредити малим та середнім підприємствам	20.3	7.2	16.9	5.0	16.3	24.3	10.4	5.8	25.6	38.5	29.6
Кредити великим підприємствам	15.2	11.7	13.1	5.9	7.3	22.6	11.8	-3.8	12.9	45.6	23.2
Короткострокові кредити	24.4	19.4	15.5	16.3	15.2	26.0	11.3	6.7	23.4	45.5	31.9
Довгострокові кредити	5.4	-5.9	8.4	-4.5	0.8	9.5	0.6	6.7	0.9	20.0	10.2
Кредити в національній валюті	26.5	16.7	13.4	14.1	13.7	24.2	10.4	8.5	22.1	48.0	33.4
Кредити в іноземній валюті	-4.6	-17.8	-3.7	-29.5	-14.2	-8.7	-29.7	-36.9	-8.2	-11.9	-1.1
IV. Кредитування домогосподарств											
Як змінилися стандарти схвалення заявок на кредити домогосподарствам протягом кварталу, що закінчився?											
Іпотечні кредити	-0.8	39.2	22.4	12.6	32.3	25.6	19.0	0.9	-13.4	0.2	-0.5
Споживчі кредити	-4.9	53.3	30.3	34.4	39.6	39.7	19.0	-6.4	-24.5	-8.1	-10.8
Як нижчезазначені фактори вплинули на зміну стандартів схвалення заявок на кредити фізичним особам протягом кварталу, що закінчився?											
Вартість ресурсів та балансові обмеження	—	—	—	—	—	22.9	35.7	6.2	5.0	—	-7.4
Конкуренція з іншими банками	—	—	—	—	—	-2.2	0.8	-2.2	-15.0	—	-9.8
Конкуренція з небанківськими установами	—	—	—	—	—	0.7	-3.5	0.0	-9.4	—	0.0

	Баланс відповідей										
	2013		2014			2015			2016		
	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.	III кв.	IV кв.	I кв.	II кв.
Очікування стосовно загальної економічної активності	—	—	—	—	—	41.8	36.0	16.3	-12.7	—	-13.7
Очікування стосовно інфляційного розвитку	—	—	—	—	—	46.2	37.1	19.5	-3.5	—	-6.7
Очікування стосовно курсового розвитку	—	—	—	—	—	44.0	29.7	13.7	-2.0	—	-3.3
Очікування стосовно ринку нерухомості	—	—	—	—	—	33.1	20.5	15.5	-10.1	—	-2.9
Очікування щодо платоспроможності споживачів	—	—	—	—	—	48.7	46.3	24.8	-8.6	—	-8.1
Ризик застави	—	—	—	—	—	25.5	18.1	15.4	1.5	—	-2.7
Як, на Вашу думку, зміняться стандарти схвалення заявок на кредити домогосподарствам протягом наступного кварталу?											
Іпотечні кредити	8.7	19.5	8.6	14.6	25.4	17.1	-6.6	-13.9	-11.5	-2.2	-3.3
Споживчі кредити	-6.0	33.0	8.5	13.9	33.1	21.9	-6.7	-11.2	-5.6	-19.7	-18.1
Як змінився рівень схвалення заявок на кредити домогосподарствам у кварталі, що закінчився?											
Іпотечні кредити	-1.9	-35.1	-16.9	-5.6	-41.0	-10.8	-14.9	-3.3	15.0	-0.1	0.0
Споживчі кредити	-4.1	-59.2	-41.3	-22.3	-45.3	-28.2	-15.4	11.6	28.7	-2.0	10.2
Як змінилися цінові та нецінові умови надання кредитів домогосподарствам протягом кварталу, що закінчився?											
<i>Іпотечні кредити</i>											
Процентні ставки за кредитами	-1.0	25.8	16.7	9.5	9.0	19.5	38.0	12.2	-3.9	-2.5	-13.8
Заставні вимоги	9.9	10.6	11.1	4.0	13.2	6.9	4.5	0.8	0.4	0.1	-0.5
Строк кредиту	-3.2	2.5	3.4	3.5	0.8	1.7	8.9	0.4	0.5	0.1	0.1
Зміни непроцентних платежів	6.3	1.9	2.9	2.3	0.9	3.6	-1.3	0.0	0.0	0.0	0.0
Співвідношення суми кредиту до вартості іпотечної застави (LTV)	-1.3	7.5	6.1	6.3	12.5	6.0	2.4	0.4	0.2	0.4	-0.5
<i>Споживчі кредити</i>											
Процентні ставки за кредитами	-8.3	21.5	20.3	32.1	14.4	36.6	46.1	3.5	-15.7	-6.0	-6.3
Заставні вимоги	0.6	4.5	5.6	4.5	15.5	6.9	5.1	-0.8	0.2	0.1	0.0
Строк кредиту	-7.5	5.3	3.2	6.0	5.0	0.5	4.9	-0.1	-2.5	-2.7	-14.2
Зміни непроцентних платежів	2.4	3.9	6.1	6.1	13.1	10.0	11.1	6.0	-3.8	3.0	-2.9
Розмір кредиту	-5.5	23.3	23.9	8.5	20.5	18.0	7.3	2.6	-11.3	-15.4	-15.6
Як змінився попит домогосподарств на кредити у кварталі, що закінчився, без урахування сезонних змін?											
Іпотечні кредити	-5.4	-29.7	-31.3	-29.3	-34.3	-23.7	-6.1	-5.2	2.8	-0.4	14.3
Споживчі кредити	18.9	-6.8	-39.5	-17.8	-37.0	-36.1	-9.0	7.7	23.6	20.2	25.7
Як нижчезазначені фактори вплинули на зміну попиту домогосподарств на кредити у кварталі, що закінчився?											
<i>Іпотечні кредити</i>											
Зміна процентних ставок	0.3	-22.1	-26.4	-5.0	-11.5	-5.7	-15.8	-11.2	-9.7	0.0	11.2
Перспективи розвитку ринку нерухомості	-8.5	-15.1	-4.0	-39.8	-16.0	-11.1	-12.7	-4.2	0.4	0.0	0.5
Споживча впевненість	-14.3	-24.1	-25.2	-38.1	-13.0	-38.4	-14.1	-10.0	-0.8	-13.0	0.4
Заощадження домогосподарств	9.6	-13.4	-41.2	9.4	-2.5	-22.6	1.1	-10.0	-0.2	-12.5	-2.9
Кредити від інших банків	8.2	5.7	-0.8	-2.8	-2.7	-3.5	1.2	1.4	0.7	0.1	0.0
<i>Споживчі кредити</i>											
Зміна процентних ставок	17.6	-18.8	-34.6	-8.9	-14.5	-28.6	-18.9	-7.9	2.7	-7.1	8.9
Споживча впевненість	5.4	-22.8	-58.5	-28.8	-20.5	-19.1	-27.5	-4.5	8.1	12.2	8.7
Витрати на товари довготермінового користування	8.9	-2.4	-12.6	-26.5	-19.1	6.8	-5.2	7.4	15.5	23.6	13.1
Купівля іноземної валюти	0.8	18.3	-18.5	-23.5	-4.9	5.9	1.1	4.4	7.8	10.9	8.4
Заощадження домогосподарств	9.1	-3.1	-44.2	-25.2	-3.6	-26.0	-1.4	-10.1	2.8	3.6	3.7
Кредити від інших банків	-6.6	8.8	0.7	-7.9	1.5	-3.0	-1.0	-4.5	5.9	0.0	0.2
Як, на Вашу думку, зміниться попит домогосподарств на кредити в наступному кварталі, без урахування сезонних змін?											
Іпотечні кредити	11.2	-23.0	12.9	-19.6	-12.1	4.1	0.3	-2.5	0.0	10.9	6.5
Споживчі кредити	21.4	-15.8	24.0	-3.3	5.4	1.3	4.5	17.5	-0.5	21.1	31.4